

Státní politika zaměstnanosti

Cíl APZ

- Podpora aktivního přístupu osob při hledání zaměstnání
- Zprostředkování informací o volných pracovních místech a o uchazečích o zaměstnání
- Podpora vzniku nových pracovních příležitostí
- Podpora adaptability uchazečů o práci

Cíle aktivní politiky zaměstnanosti

- Prosazování rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou na pracovním trhu, zejména snižováním nákladů na hledání zaměstnání
- Přerozdělení nezaměstnanosti ve prospěch nejvíce ohrožených skupin
- Umožnění prvního kontaktu či udržení kontaktu s pracovním trhem při jeho delším přerušení a ochrana lidského kapitálu a kvalifikace nezaměstnaných
- Prevence sociální exkluze a prevence zhoršování celkové kvality života nezaměstnaných

Typy programů APZ podle jejich cílů

- Programy orientované trhem (na stranu poptávky) – přizpůsobování pracovní síly, na nedostatek kvalifikace
- Programy orientované na klienty (na stranu nabídky) – individuální předpoklady a potřeby nezaměstnaných

Nástroje APZ

- rekvalifikace
- investiční pobídky
- veřejně prospěšné práce
- společensky účelná pracovní místa
- příspěvek na zapracování
- příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

Součástí opatření APZ

- Poradenství
- Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením (část 3)
- Cílené programy k řešení nezaměstnanosti § 120
- Možnost ověřování nových nástrojů
- APZ je financována ze státního rozpočtu, hospodaření se řídí zvláštním právním předpisem (Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) – nelze poskytovat OSS a státním PO

Rekvalifikace

- „změna dosavadní kvalifikace uchazeče získáním nových znalostí a dovedností umožňující jeho pracovní uplatnění ve vhodném zaměstnání“
- Dohoda mezi uchazečem a ÚP
- Akreditace MŠMT
- Specifická rekvalifikace (používány nejčastěji – zaměření na konkrétní výkon pracovního místa
- Nespecifická rekvalifikace – obecně napomáhají k vyšší zaměstnatelnosti uchazeče
- Doplnkové – rozšiřují znalosti pro výkon určitého místa
- Rekvalifikace – stáže – praktické zkušenosti absolventům
- Zaměstnanecké rekvalifikace – při zavádění nových postupů, technologií a nové organizace práce

Rekvalifikace

REKVALIFIKACE § 108 – 110 ZoZ

- za účastníka rekvalifikace hradí úřad práce náklady rekvalifikace a může mu poskytnout **příspěvek na úhradu prokázaných nutných nákladů spojených s rekvalifikací**
- rekvalifikaci zajišťuje úřad práce příslušný podle místa bydliště uchazeče o zaměstnání nebo zájemce o zaměstnání
- zaměstnavateli, který provádí rekvalifikaci svých zaměstnanců, nebo rekvalifikačnímu zařízení, které pro zaměstnavatele tuto činnost zajišťuje, mohou být **plně nebo částečně hrazeny náklady rekvalifikace zaměstnanců a náklady s ní spojené.**

Investiční pobídky

INVESTIČNÍ POBÍDKY § 111 ZoZ

- u zaměstnavatele, kterému bylo vydáno rozhodnutí o příslibu investiční pobídky podle zvl. právního předpisu, se hmotně podporuje:
- vytváření nových pracovních míst a rekvalifikace nebo školení nových zaměstnanců
- hmotná podpora na vytváření nových pracovních míst jestliže jsou vytvářeny v oblasti, kde průměrná míra nezaměstnanosti za 2 poslední pololetí je nejméně o 50 % vyšší než průměrná u v ČR; podmínka minimální míry nezaměstnanosti v územní oblasti platí i pro poskytnutí hmotné podpory na rekvalifikaci nebo školení zaměstnanců
- hmotnou podporu poskytuje ministerstvo, účelově vázány prostředky
- výši hmotné podpory a formu poskytnutí hmotné podpory stanoví vláda nařízením.

Veřejně prospěšné práce

VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ PRÁCE § 112 ZoZ

- jsou časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které vytváří zaměstnavatel nejdéle **na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců**, a to i opakovaně, k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání
- příspěvek lze poskytnout **až do výše skutečně vyplacených mzdových nákladů na zaměstnance umístěného na tyto práce, včetně pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění**, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance.

Společensky účelná pracovní místa

SPOLEČENSKY ÚČELNÁ PRACOVNÍ MÍSTA § 113 ZoZ

- jsou pracovní místa, která zaměstnavatel zřizuje nebo vyhrazuje na základě dohody s úřadem práce a obsazuje je uchazeči o zaměstnání, kterým nelze zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem; společensky účelným pracovním místem je i pracovní místo, které zřídil po dohodě s úřadem práce uchazeč o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti
- má-li být zřízeno více než 5 pracovních míst, je úřad práce povinen vyžádat si vypracování odborného posudku

Společensky účelná pracovní místa

<p>Maximální výše příspěvku na zřízení jednoho SUPM, max. 10 pracovních míst na základě jednoho obvodu</p>	<p>Maximální výše příspěvku na zřízení jednoho SUPM, max. 10 pracovních míst na základě jednoho obvodu</p>	<p>Maximální výše příspěvku na zřízení jednoho SUPM, max. 10 pracovních míst na základě jednoho obvodu</p>
<p>MNvdrese < vČR</p>	<p>čtyřásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku</p>	<p>šestinasobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku</p>
<p>MNvdrese = nebo > vČR</p>	<p>šestinasobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku</p>	<p>osminásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku</p>

Společensky účelná pracovní místa

- **Příspěvek na vyhrazení jednoho společensky účelného pracovního místa**
- může být poskytován až do výše vyplacených mzdových nákladů na zaměstnance přijatého na vyhrazené pracovní místo, včetně pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance
- **příspěvek může být poskytován nejdéle po dobu 6 měsíců** , po dobu 12 měsíců, jestliže ZP a starší 50 let

Příspěvek na zapracování

PŘÍSPĚVEK NA ZAPRACOVÁNÍ § 116 ZoZ

- příspěvek může úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě s ním uzavřené dohody, **pokud zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému úřad práce věnuje zvýšenou péči (§ 33).**
- příspěvek lze poskytovat **maximálně po dobu 3 měsíců**
- **měsíční příspěvek na jednoho zaměstnance pověřeného zapracováním může činit nejvýše polovinu minimální mzdy**

Příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program

PŘÍSPĚVEK PŘI PŘECHODU NA NOVÝ PODNIKATELSKÝ PROGRAM § 117 ZoZ

- příspěvek může úřad práce poskytnout zaměstnavateli na základě s ním uzavřené dohody, **pokud zaměstnavatel přechází na nový podnikatelský program a z tohoto důvodu nemůže zabezpečit pro své zaměstnance práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby**
- příspěvek lze poskytovat na **částečnou úhradu náhrady mzdy, která zaměstnancům přísluší podle pracovněprávních předpisů**
- příspěvek lze poskytovat **maximálně po dobu 6 měsíců**
- **měsíční příspěvek na jednoho zaměstnance může činit nejvýše polovinu minimální mzdy**

Cílené programy

- Celostátní cílené programy zaměstnanosti
- Program na obnovy a technické zhodnocení hmotného IM, který slouží k pracovnímu uplatnění osob se ZP- více než 50 % zaměstnanců – 70 % pořizovací ceny majetku (do 30.6.2008)
- Regionální cílené programy

Projekty financované z ESF

- Dobíhající programové období (2004-2006)
- 2007-2013 – Lidské zdroje a zaměstnanost

Protikrizová opatření

- „Vzdělávejte se“ (duben 2009)
- „Školení je šance“

Národní program reforem 2008-2010

- Mezi hlavní cíle pro roky 2008 – 2010 patří:
- zavést do systému motivační prvky pro občany (ohrožené sociálním vyloučením) k aktivnímu a rychlému řešení jejich nepříznivé sociální situace a k začlenění do trhu práce,
- usilovat o pružný a mobilní trh práce, včetně sladění rodinného a pracovního života,
- zjednodušit regulaci podmínek přístupu kvalifikované zahraniční pracovní síly z tzv. třetích zemích na český trh práce,
- zavést plán realizace strategie celoživotního učení,
- zvýšit motivaci zaměstnanců a zaměstnavatelů k účasti na dalším vzdělávání a
- zlepšit kvalitu pracovní síly v souladu s potřebami trhu práce.

Přehled příspěvků

- http://portal.mpsv.cz/sz/local/lb_info/trhprace/apz

Faktory ovlivňující dosažení cílu APZ

- Dostatečný rozsah aktivních opatření
- Vhodná struktura aktivních opatření
- Vhodná cílenost aktivních opatření

Účinky APZ

- Dopady na nezaměstnanost (přímé a nepřímé)
- Účinky snižující efekt programů na zaměstnanost (mrtvá váha, substituce, vytlačení)
- Další pozitivní účinky (příjem nezaměstnaných, struktura času nezaměstnaných, vliv na lidský kapitál

Negativní účinky: efekt uzavření, „creaming efekt“.

Srovnání výdajů na státní politiku zaměstnanosti (SPZ) v r. 2007 a 2008

tab. č. 23

	2007		2008	
	v tis. Kč	Podíl na HDP v % ^{*)}	v tis. Kč	Podíl na HDP v % ^{*)}
Výdaje na SPZ	15 072 541	0,42	15 680 608	0,42
V tom:				
<i>Podpory v nezaměstnanosti (PvN)</i>	7 015 755	0,20	7 114 894	0,19
Podíl PvN na SPZ v %	46,5	x	45,6	x
<i>Aktivní politika zaměstnanosti (APZ)</i>	5 673 321	0,16	6 131 729	0,17
Podíl APZ na SPZ v %	37,6	x	39,3	x
<i>Podpora zaměstnávání OZP - příspěvek dle ZoZ</i>	2 187 432	0,06	2 283 655	0,06
Podíl podpory zaměstnávání OZP	14,5	x	14,6	x
<i>Insolvence</i>	196 032	0,01	150 330	0,00
Podíl insolvence na SPZ v %	1,3	x	1,0	x

^{*)} Údaje o HDP - zdroj ČSÚ

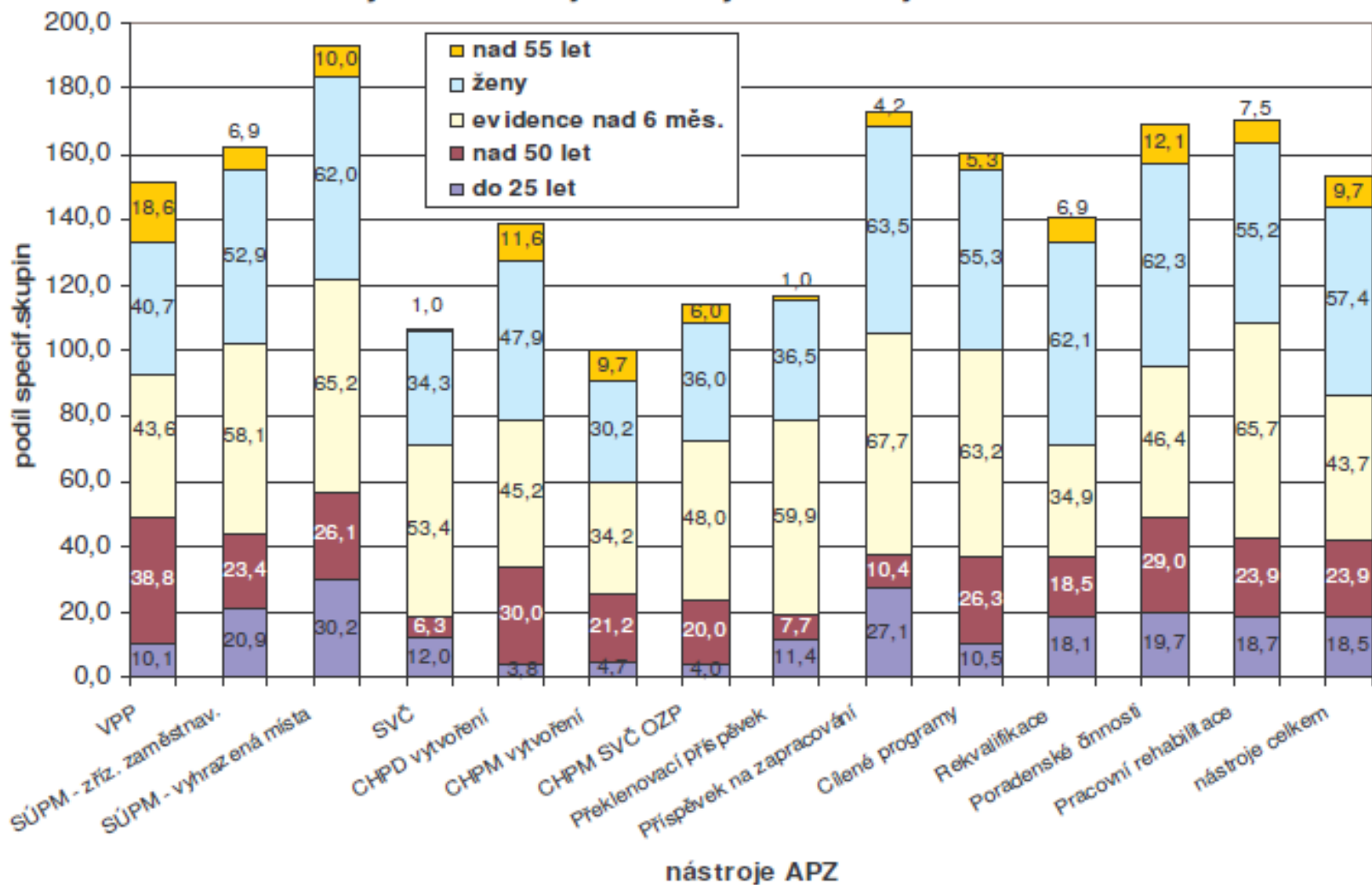
	Počty vytvořených míst k 31.12.		Počty vytvořených míst od počátku roku (do 31.12.)		Počty podpořených osob k 31.12.		Počty podpořených osob od počátku roku (do 31.12.) ⁴⁾		Čerpání fin. prostředků od počátku roku (v tis. Kč) (do 31.12.)	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
VPP - APZ	4 491	2 154	11 747	6 730	3 292	1 709	12 374	7 708	684 989	465 645
SÚPM - APZ	12 869	7 261	16 094	9 684	12 192	6 835	16 706	9 987	867 971	570 288
Chráněné dílny a prac.místa – vytvoření ¹⁾	2 093	1 494	624	522	1 848	1 378	1284	974	47 822	40 546
Chráněné dílny a prac.místa - provoz ¹⁾	x	x	x	x	9 705	9 980	8 235	9 349	185 925	211 102
Překlen. příspěvek	x	x	x	x	239	163	898	691	6 288	5 282
Příspěvek na zaprac.	x	x	x	x	25	23	156	95	1 425	945
Příspěvek na dopravu	x	x	x	x	1 017	563	1350	999	4 563	4 050
Rekvalifikace	x	x	x	x	4 802	2 510	57 031	40 220	269 288	271 130
Pracovní rehabilitace	x	.	x	.	x	.	100	134	1 943	4 009
Investiční pobídky ²⁾	x	.	x	.	x	.	x	.	1 190 421	1 721 803
Cílené programy podle §120 ZoZ	208	99	548	0	194	97	868	43	235 924	80 613
Projekty ESF celkem	x	x	x	x	x	x	x	x	2 100 517	2 678 240
z toho Programy OP RLZ, JPD3	x	.	x	.	40 680	39 340	37 655	16 584	2 100 517	2 168 432
VPP-OP RLZ, OP LZZ	x	4 679	x	8 401	x	3 903	x	8 538	x	483 442
SÚPM - OP LZZ	x	2 745	x	2 920	x	2 594	x	2 769	x	26 366
Ostatní ³⁾	x	x	x	x	x	x	x	x	76 243	78 075
C e l k e m									5 673 321	6 131 729

¹⁾ včetně CHPM - SVČ OZP

²⁾ systém investičních pobídek (MPSV včetně programů na tvorbu pracovních míst realizovaných ÚP)

³⁾ APZ ÚP, MPSV včetně programů na tvorbu pracovních míst realizovaných ÚP

Podíl specifických skupin na celkovém počtu uchazečů zařazených v rámci jednotlivých nástrojů APZ v roce 2008

Pozn.: uchazeči mohou spadat současně do více skupin, proto součet podílů u jednotlivých nástrojů APZ může být vyšší než 100%

Struktura účastníků

- Mladí lidé do 20 let 4,7 %
- Starší 50 let 28,3 %
- Ženy 50,7 %
- Dlouhodobě nezaměstnaní 54,2 %
- FO pečující o děti do 15 let 13,8 %

Nástroje APZ (2008)

- Rekvalifikace - 271 mil Kč (7,5 % APZ), - Průměrné náklady na uchazeče – 6.652,- Kč
- SÚPM – 596 mil (16,4 % APZ)
- Příspěvek na zpracování – 945 tisíc

Struktura uchazečů o zaměstnání

- UoZ se ZP 13,8 % (24,4 na 1 VPM)
- 20-24 let 13 % (10,4% 2008)
- 50-54 let 12,9 % (15,4 % 2008)
- Míra nezaměstnanosti:
 - 50 – 59 (9,9 %)
 - 50 – 54 (8,6 %)
 - 25 – 29 (8,3 %)

Struktura uchazečů o zaměstnání podle věku

tab. č. 16

	k 30. 6. 2008		k 30. 6. 2009		meziroční rozdíl	
	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %
Celkem	297,9	100,0	463,6	100,0	165,7	55,6
0 - 19 let	12,7	4,3	18,6	4,0	5,9	46,8
20 - 24 let	31,1	10,4	60,2	13,0	29,1	93,6
do 25 let	43,8	14,7	78,8	17,0	35,0	80,0
25 - 29 let	30,4	10,2	52,9	11,4	22,5	74,1
30 - 34 let	36,0	12,1	57,6	12,4	21,6	60,0
35 - 39 let	30,8	10,3	50,8	11,0	20,0	64,8
40 - 44 let	30,8	10,4	46,8	10,1	15,9	51,6
45 - 49 let	30,4	10,2	47,0	10,1	16,5	54,3
50 - 54 let	45,4	15,2	59,6	12,9	14,2	31,3
55 - 59 let	41,7	14,0	57,3	12,4	15,6	37,5
60 - 64 let	8,4	2,8	12,5	2,7	4,1	49,0
nad 65 let	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	-12,0
nad 50 let	95,6	32,1	129,6	28,0	34,0	35,6

Pozn.: drobné odchylky součtu osob v jednotlivých kategoriích od uvedeného celkového počtu souvisí se zaokrouhlením hodnot na jedno desetinné místo

Podíl počtu uchazečů o zaměstnání do 20 let, do 25 let a nad 50 let na celkovém počtu uchazečů (v %) v jednotlivých čtvrtletích období 2006 - 1. pol. 2009

